



Stjørdal kommune
Postboks 133 / 134
7501 STJØRDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Sigrid Hynne, 74 16 80 79

Godkjenning av kommunal garanti for Fides Eiendom AS - Stjørdal kommune

Vi viser til vedtak i Stjørdal kommune 20.06.19 om kommunal garanti til Fides Eiendom AS, og brev fra kommunen, datert 10.01.20, med tilleggsopplysninger.

Fylkesmannen godkjenner kommunestyrets vedtak (sak 42/19).

Kommunens vedtak

Kommunestyrets vedtak 20.06.19 i sak 42/19 var:

1. *Stjørdal kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån kr 65 mill som Fides Eiendom AS konverterer fra Fides AS (Fidestunet).*
2. *Garantien gjelder for lånets hovedstol maks. kr 65 mill kroner med tillegg av 10 % av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 71,5 mill.*
3. *Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører i år 2057 med tillegg av inntil 2 år, jfr garantiforskriften § 3.*
4. *Saken oversendes Fylkesmannen i Trøndelag for godkjenning, jfr kommunelovens § 51.1.*

Om kommunale garantier

I kommuneloven som var gjeldende da vedtaket ble fattet, måtte alle kommunale garantier over 500 000 kroner ha statlig godkjenning (jamfør forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier). Myndigheten til å godkjenne slike vedtak ble overført til fylkesmennene i rundskriv H-8/01.

Et vedtak om garantistillelse vil alltid innebære en viss risiko for økonomisk tap. Statlig godkjenning av lånegarantier er en kontroll både av at garantien ikke kan skape økonomiske problemer for kommunen, og hvorvidt garantien kan stride mot forbudet i § 51 nr. 2 mot å garantere for næringsvirksomhet.



Bakgrunn

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag godkjente i brev av 6.01.17 kommunal garanti til Fides AS i forbindelse med låneopptak og bygging av Fidestunet. Godkjenningen ble gitt med bakgrunn i at Fides AS var en arbeidsmarkedsbedrift. Selskapsstrukturen ble imidlertid lagt om i 2019, og dette er bakgrunnen for vedtak om å overføre den kommunale garantien fra Fides AS til Fides Eiendom AS.

Siden saken handler om å overføre en lånegaranti til en ny juridisk enhet, må det foretas en ny vurdering om vilkårene for å stille kommunal garanti er tilstede. Dette gjelder spesielt forbudet om å garantere for næringsvirksomhet. Sentralt i vurderingen av næringsvirksomhet, er både hva som er formålet med selskapet og hva slags aktivitet som drives i selskapet. Problemstillingen i dette tilfellet er at Fides Eiendom AS er et eiendomsselskap, og at aktiviteten *utleie av eiendom* i utgangspunktet må anses som næring.

For å vurdere om dette faller inn under næringsvirksomhet, ba Fylkesmannen kommunen om ytterligere opplysninger. I brev fra kommunen, datert 10.01.20, er det redegjort for omleggingen av selskapsstrukturen. Fides Holdning AS er opprettet og eier datterskapene Fides AS og Fides Eiendom AS. Fides Holdning er 100% kommunalt eid. Videre eier Stjørdal kommune og Meråker kommune direkte det interkommunale selskapet Fides IKS.

Det fremgår av brevet fra kommunen at Fides eiendom AS leier ut lokaler til Fides IKS, Fides AS og Fides Holdning AS.

Stjørdal kommune opplyser at formålet med Fides-konsernet, det vil disse selskapene samlet, ikke er å drive næringsvirksomhet.

Fylkesmannens vurdering og vedtak

Fylkesmannen vurderer at Fides-konsernet er nært knyttet til eierkommunene og til offentlig oppgaveløsning, både ved at selskapene er kommunalt heleid (direkte og indirekte) og gjennom sine hovedformål som direkte eller indirekte er å tilby tilrettelagt arbeid og arbeidstrening. Hverken Fides Eiendom AS eller morselskapet Fides Holdning AS har et økonomisk gevinstsiktemål. Videre er det lagt utbyttebegrensning i vedtektene til selskapene.

Selv om selskapsstrukturen er endret siden opprinnelig garanti ble gitt i 2017, har ikke Fylkesmannen fått opplysninger som tilsier at det har skjedd vesentlige endringer i aktiviteten samlet sett.

Fylkesmannen støtter kommunens vurdering om at aktiviteten i Fides-konsernet kan ses i sammenheng, og godkjenner Stjørdal kommunestyre sitt vedtak i sak 42/19 om å gi garanti for lån overfor Fides Eiendom AS.



Vi gjør også oppmerksom på at eventuelle framtidige endringer i selskapet, eksempelvis endringer i vedtekter, driftsform, aktivitet og eierstruktur, kan ha innvirkning på hvorvidt virksomheten defineres som næringsvirksomhet – og dernest om garantien kan stride mot forbudet i kommuneloven mot å garantere for næringsvirksomhet.

Fylkesmannen ber om å bli orientert dersom kommunen må innfri sin garantiforpliktelse.
Kommunens

Godkjenning av vedtaket er avgrenset til kommunelovens bestemmelser.

Med hilsen

Mari Mogstad (e.f.)
direktør
Kommunal- og justisavdelingen

Trude Mathisen
seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent